

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

4. bekkur

skólanámskrá Skarðshlíðarskóla

Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2022- 2023

Skólanámskrá Skarðshlíðarskóla.

Útgefin 2022.

Starfsáætlun er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla, bæði í heild sinni og ýmsir þættir sérstaklega eftir því sem við á.

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Ingibjörg Magnúsdóttir skólastjóri Skarðshlíðarskóla.

Útgefandi: Skarðshlíðarskóli/Hafnarfjarðarkaupstaður.
Hádeggisskarð I
221 Hafnarfjörður

netfang: skardshlidarskoli@skardshlidarskoli.is
veffang: <http://www.skardshlidarskoli.is>

HAFNARFJÖRÐUR

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	3
1. Skólastarf 4. bekkjar	4
1.1 Samantekt kennslu í 4. bekk.....	5
1.2 Áherslur grunnpáttar menntunar í 4. bekk.....	6
1.3 Kennsluaðstæður, kennsluáætlunar og kennslugögn í 4. bekk	9
1.4 Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf	10
1.5 Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	11
2. Námssvið og námsgreinar	12
2.1 Lykilhæfni	13
2.2 Íslenska	15
2.3 Íslenska sem annað tungumál	22
2.4 Erlend tungumál	25
2.5 List- og verkgreinar	27
2.6 Náttúrugreinar.....	38
2.7 Samfélagsgreinar	41
2.8 Skólaíþróttir	46
2.9 Stærðfræði.....	51
2.10 Upplýsinga- og tæknimennt	55

I. Skólastarf 4. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélagini megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlunar og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

I.I Samantekt kennslu í 4. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	1 2 2 2
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 0
3. List- og verkgreinar	A Listgreinar: 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) B Verkgreinar: 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	6
4. Náttúrugreinar	4.0. Náttúrufræði (eða) 4.1. Eðlis- og efnavísindi 4.2. Jarð- og störnufræði 4.3. Lífvísindi 4.4. Umhverfismennt	2
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landafræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	1 1 1
7. Stærðfræði	7.0. Stærðfræði 7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	0,5 1,5
9. Val	9.1. Mílan	1,5
Alls		30

I.2 Áherslur grunnþátta menntunar í 4. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði árgangs sett fram í markmiðum við einstaka grunnþætti
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði</i> og <i>velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðla að hollu mataræði með því að hvetja nemdur til að koma með hollt nesti að heiman og fá foreldra jafnframt til samstarfs við okkur í þeim tilgangi. Jafnframt bjóða upp á holla næringu í mötuneyti nemenda Hvetja til hollrar og fjölbreyttrar hreyfingar, úti og inni, bæði í íþróttum og öðrum námsgreinum, má þar m.a. nefna Míluna. Stuðla að góðum samskiptum við nemendur, foreldra, starfsfólk og aðra sem að skólastarfinu koma. Það gerum við með því að vera fyrirmyn dir og skapa skólabragr þar sem jákvæð og opin samskipti eru höfð að leiðarljósí Mikilvægt að nemendur fái nægjanlega hvíld og að jafnvægi sé á milli skóla og tómstunda Jákvæður skólabragur, SMT, bekkjarfundir, reglukennsla Unnið með einkunnarorð skólans samvinna, vinátta, þrautsegja Efla skilning á eigin tilfinningum og annarra og efla vitund um kynheilbrigði
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> Koma til móðts við þarfir hvers og eins námslega, félagslega og andlega óháð kyni, fötlun, búsetu, stétt, kynhneigð, líitarhætti, lífsskoðunum, trúarbrögðum, tungumáli, ætterni og þjóðerni Fagna margbreytileikanum og líta á hann sem tækifæri fremur en hindrun Koma fram við alla innan skólans, jafnt nemendur sem starfsmenn, af virðingu Kenna nemendum að setja sig í spor annarra Standa vörð um gildin okkar, leitast við að skilja í stað þess dæma og hlusta og leiðbeina nemendum okkar með því að virkja þá og vekja til umhugsunar um hverja þá orðræðu sem upp kemur Vera meðvitaður um hvert við beinum athyglinni innan nemendahópsins og að allir séu virkjaðir Gæta þess að einstaklingum sé ekki mismunað eftir kynferði, kynþætti, fötlun, þjóðerni, aldri, né vegna trúar- eða stjórnmalaskoðana
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<p>Það er unnið með <i>lýðræði</i> og <i>mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p>

- Gera nemendur ábyrga fyrir námi sínu og verkum
- Nemendur læri um rétt sinn og skyldur og að réttindum fylgir ábyrgð
- Nemendur verði meðvitaðir um mátt orðnotkunar í ræðu og riti
- Nemendur læri að bera virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og að virða hvern og einn eins og hann er. Nemendur geti unnið með ólíku fólk, virt skoðanir þess, tekist á við áskoranir og hugsað í lausnum
- Nemendum séu skapaðar aðstæður til umræðna þar sem rýnt er í efnið og þeir læri að ýmislegt getur legið að baki því sem virðist óskiljanlegt í fyrstu
- Nemendur læri að til þess að skapa samfélag þar sem öllum líður vel þurfum við að vera samábyrg, geta sýnt umhyggju fyrir öðrum og vera meðvitnud og virkir þáttakendur í skolasamféluginu
- Fræða um mannréttindi, stjórnsýslu, samfélagsmótun, borgaravitund og manngildi stuðla að hópavinnu
- Auka siðferðisvitund
- Efla ábyrgð, gagnrýna hugsun, samvinnu og samábyrgð
- Nemendur geti valið nám eftir áhugasviði

LÆSI: Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftifarandi markmið:

- Ýta undir víðtækan skilning á læsi s.s. umhverfislæsi, tölvulæsi, stafrænt læsi, tæknilæsi, fjölmíðalæsi og hvetja jafnframtil til bókalestrar og að nemendur geti lesið sér til gagns
- Allir kennrar skólans leggja sig fram við að búa nemendum þær aðstæður að þeir verði læsir á umhverfi sitt og geti lesið sér til gagns í víðtækum skilningi
- Læsi snýst um sköpun merkinga sem á sér stað í samskiptum nemenda við þá sem þeir umgangast og í því umhverfi sem þeir búa við. Skólinn þarf að byggja á þeim grunni og styrkja enn frekar bæði undirstöðurnar og það sem byggt er ofan á með því að virkja nemendur í lærðomsferlinu
- Vera læs á náttúru, umhverfi, menningu og aðstæður.
- Vera læs á mannleg samskipti/samfélagið og með því að vera læs á sjálfan sig þá læra nemendur smátt og smátt að þekkja muninn á eigin hugmyndum og annarra og virða þær
- Leggja áherslu á gott samstarf við heimilin í tengslum við læsi og auka skilning þeirra á mikilvægi að virkja nemendur í lærðomsferlinu. Nemendur lesi reglulega heima og skólinn fræði foreldra um læsi og merkingu þess
- Styðja við nemendur sem kljást við sértæka lesörðugleika
- Efla tölvu- og tæknilæsi
- Nemendur læri og geti yfirfært aðferðir við lestur, ritun og hlustun og beitt þeim á fjölbreyttan hátt
- Auka notkun á bókasafni og upplýsingamennt
- Kenna nemendum að vera læsir á umhverfið
- Efla vitund nemenda á bóklestri sér til gagns og ánægju

- Efla læsi nemenda svo þeir geti nýtt það á sem fjölbreyttastan hátt, til dæmis við lestur, ritun, lesskilning, hlustun, talnalæsi, upplýsingalæsi, menningarlæsi og fleira.

SJÁLFBÆRNI: Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Skapa samábyrgt samfélag innan skólans þar sem allir eru virkjaðir og skoðað saman hvort allir hafi möguleika á þátttöku í því sem verið er að gera
- Gera nemendur meðvitaða um þeirra þátt í daglegri umgengni innan skólans; flokka rusl og stefna að því að hafa sem minnst af því, nota fjölnota umbúðir fyrir mat og drykki, hvetja til orkusparnaðar (slökkvá ljós, fylgjast með hita á ofnum eftir veðurfari, notkun á vatni, sápu og pappír, skoða hvernig ferðast er til og frá skóla)
- Nemendur læri hvernig hlutir verða til, hvaðan þeir koma og hvert þeir fara
- Skapa samfélag þar sem skólinn, heimilin, mötuneytið, foreldrafélagið, félagsmiðstöðin og leikskólinn vinna saman og eru upplýstir um stefnu skólans
- Læra að flokka og endurnýta
- Stuðla að umhverfisvænni hugsun og venjum
- Efla meðvitund nemenda um áhrif sín á umhverfið

SKÖPUN: Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:

- Leyfa öllum að njóta sín og leggja áherslu á það í vinnu með nemendum að ferlið skiptir jafn miklu máli og afraksturinn
- Fá tækifæri til að uppgötva og tengja við fyrri þekkingu ásamt því að átta sig á því að sköpun byggir líka á gagnrýnni hugsun sem opnar nýjar leiðir til að nálgast viðfangsefnið
- Fá tækifæri til að ígrunda skoðanir og öðlast eigin sýn á heiminn.
- Ýta undir skapandi hugsun í öllum námsgreinum og virkja hugann til að leita fjölbreyttra leiða til lausna
- Leitast við að vera opin fyrir hugmyndum nemenda svo þeir verði óhræddir við að segja frá, prófa sig áfram, vera forvitnir og ígrunda.
- Nálgast námsefnið í gegnum leik og tjáningu bæði leikræna, sjónræna og myndræna
- Örva ímyndunaraflið og vera tilbúin að nota bæði efnivið og umhverfi á sem fjölbreyttastan hátt til að ýta undir sköpunargleði nemenda.
- Bjóða upp á fjölbreytt og krefjandi verkefni sem miða við reynslu og þroska nemenda

I.3 Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 4. bekk

i. Kennsluaðstæður

4. bekkur er einn hópur með two umsjónarkennara. Árgangurinn hefur tvær kennslustofur til umráða. Nemendum er skipt í ólíka hópa eftir því með hvað er verið að vinna. Nemendur fara í smiðjur í 6 kennslustundir á viku. Íþróttir eru kenndar íþróttahúsinu í skólanum. Sundkennsla fer fram í Ásvallalaug.

ii. Kennsluáætlanir

Kennsluáætlanir eru gerðar fyrir hverja námsgrein í upphafi skólaárs og aftur í janúar.

Kennsluáætlanir eru aðgengilegar á heimasíðu skólans. Út frá kennsluáætlunum vinna kennrarar vikuáætlanir.

iii. Náms- og kennslugögn

Í öllum skólastofum eru skjávarpar og hljóðkerfi. Í öllum stofum er einnig lítil og stór tússtafla. Það eru dýnur í skólastofum yngri deildar.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar) Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum Fjölbreytt kennslugögn
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpar-gögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none"> Öll námsgögn s.s. skriffræri, stílabækur og möppur fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu. Nemendur þurfa að koma með íþróttu-og sundföt

I.4 Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

Gott samstarf heimilis og skóla er lykillinn að farsælu námi og velferð barnanna í skólanum og er sú samvinna mikilvægur hluti af starfi kennara.

Tvisvar á ári boða umsjónarkennarar foreldra í einstaklingsviðtöl með börnum þeirra þar sem farið er yfir námsframgöngu, líðan og samskipti. Á þessum dögum eru faggreinakennarar jafnframt til viðtals.

Líðanfundir eru einn liður í eineltisáætlun skólans. Foreldrar/forráðamenn sitja fundina ásamt fulltrúa úr eineltisráði sem stýrir fundinum og umsjónarkennunum. Fundirnir eru haldnir í upphafi hvorar annar, í september og janúar/febrúar ár hvert. Fundirnir eru ýmist haldnir með foreldrum hvers hóps fyrir sig, bara foreldrum drengja /stulkna eða foreldrum árgangs fer eftir stærð og samsetningu hópa.

Mikilvægt er í þessari samvinnu að skólinn veiti upplýsingar um gengi og líðan nemenda en jafnframt að foreldrar geri slíkt hið sama. Kennarar hafa ekki sérstakan viðtalstíma en hægt er að ná sambandi við kennara með tölvupósti eða í gegnum Mentor, jafnframt geta foreldrar skilið eftir skilaboð hjá ritara.

Bekkjartenglar eru fyrir hvern bekk og sjá þeir um aðrar uppákomur bekkjarins.

Kennarar senda vikulega pósta um það sem verið er að gera í skólanum. Jafnframt eru upplýsingar settar inn á heimsíðuna um skólastarfið.

Í sumum tilvikum eru teymi um ákveðna nemendur til að styðja enn frekar við þá. Innan skólans starfar skólaráð undir stjórn skólastjóra sem og foreldrafélag. Hlutverk þess er að styðja við skólastarfið, efla tengsl heimila og skóla og stuðla þannig enn frekar að velferð nemenda.

I.5 Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í árgangnum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árgangnum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Leiðsagnarmat miðar að því að meta framfarir nemenda í þeim tilgangi að nota niðurstöðurnar til að gera nauðsynlegar breytingar á námi og kennslu. Í leiðsagnarmati er fylgst með nemendum á námstímanum og þeim leiðbeint. Lögð er áhersla á fjölbreyttar matsaðferðir, s.s. kannanir, frammistöðumat, sjálfsmat, samræður o.fl., til að safna upplýsingum um stöðu nemenda, hvað þeir vita og geta og hvers þeir þarfust til að ná betri árangri. Haldið er utan um leiðsagnarmatið í hæfnikortum námsgreina á Mentor.is. Foreldrar eru hvattir til að fylgjast reglulega með hæfnikorti nemandans.

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram tvívar sinnum á skólaárinu með viðtali nemenda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfrfa og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. Lokamat:

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn og umsagnir fyrir frammistöðu sína.

2. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en undir hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

2.1 Lykilhæfni

Lykilhæfni er annar hluti þeirrar hæfni sem skólastarf stefnir að samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla (2011/2013). Lykilhæfni er almenn hæfni nemenda og er óháð einstökum námssviðum eða námsgreinum. Hún felur í sér atriði eins og virkni nemenda til að tjá sig, færni í að vinna með öðrum og taka almennt ábyrgð á eigin námi. Viðmið um lykilhæfni gefa til kynna áherslur um hæfni sem nemendur eiga að geta tileinkað sér yfir skólaárið. Lykilhæfni skiptist í fimm undirþætti og eru þeir nefndir lykilþættirnir fimm og skal gefið mat, einkunn, fyrir hvern lykilþátt fyrir sig. Fyrir hvern lykilþátt eru skilgreind nokkur viðmið sem lýsa getu sem nemendur eiga að vera búin að tileinka sér í lok skólaárs. Það er ákvörðun skóla hvort lykilhæfni sé gefin fyrir árganginn í heild sinni (Ix), hvert námssvið (8x) eða hverja námsgrein (um 20x) en alltaf eru sömu viðmiðin notuð.

a. Hæfniviðmið og matskvarðalýsingar út frá A-D matskvörðum

Fyrir árganginn gilda eftirfarandi hæfniviðmið um lykilhæfni sem eru sameiginleg fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar auk matskvarða fyrir hvern lykilþátt og eiga við öll námssvið bekkjarnámskrárinnar:

Lykilþættirnir fimm	Efnispættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt:	A	B	C
TJÁNING OG MIÐLUN	<p>Við lok skólaárs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tjáð sig fyrir framan bekkjarfélaga. • Endursagt sögur og sagt frá eigin reynslu. • Tileinkað sér nokkrar framsagnarreglur. s.s. að standa í báðar fætur, horfa beint fram og talað hátt og skýrt. • Hlustað á sögur og tileinkað sér nokkrar reglur fyrir áheyrendur s.s. gefa gott hljóð, horfa á þann sem talar, taka þátt þegar við á. • Farið eftir munnlegum fyrirmælum/leiðbeiningum. 	<p>Tjáð sig á öruggan hátt fyrir framan hóp um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað á aðra. Sagt frá hugsunum sínum og skoðunum af öryggi.</p>	<p>Tjáð sig vel fyrir framan hóp um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað á aðra. Sagt frá hugsunum sínum og skoðunum af öryggi.</p>	<p>Tjáð sig nokkuð vel fyrir framan aðra um viðfangsefni sem eru í umræðunni og hlustað stundum á aðra. Sagt að einhverju marki frá hugsunum sínum og skoðunum og hlustað á aðra.</p>
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	<p>Við lok skólaárs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unnið verkefni eftir munnlegum fyrirmælum. • Metið eigin verk út frá fyrirfram gefnum þáttum. • Gert sér grein fyrir að oft er til fleiri en ein rétt lausn á verkefnum og í lagi að gera mistök. • Gert sér grein fyrir hvað eru staðreyndir. • Skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum. 	<p>Unnið mjög vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið af öryggi eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Gert sér mjög vel grein fyrir að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum og verið óhræddur við að gera mistök. Gert sér mjög vel grein fyrir hvað eru staðreyndir og skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.</p>	<p>Unnið vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Gert sér vel grein fyrir því að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum og verið óhrædd við að gera mistök. Gert sér vel grein fyrir hvað eru staðreyndir og skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.</p>	<p>Unnið nokkuð vel eftir munnlegum fyrirmælum og metið eigin verk út frá ákveðnum þáttum. Áttað sig stundum á að til eru fleiri en ein lausn á verkefnum. Gert sér að einhverju leyti grein fyrir hvað eru staðreyndir og stundum skoðað viðfangsefni út frá ólíkum hliðum.</p>

Lykilþættirnir fimm, frh.	Efnisþættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt:	A	B	C
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	<p>Við lok skólaárs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Unnið eftir einföldum fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir. Unnið með öðrum í litlum hópum. Tekið að sér ákveðið hlutverk með leiðsögn kennara. Hlustað á leiðsögn kennara. 	Unnið mjög vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér mjög vel grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir, unnið vel með öðrum í litlum hópum og hlustað mjög vel á leiðsögn kennara.	Unnið vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér mjög vel grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir, unnið með öðrum í litlum hópum og hlustað vel á leiðsögn kennara.	Unnið stundum vel eftir fyrirmælum í máli og myndum. Gert sér grein fyrir hvað hugtakið styrkleiki merkir að einhverju marki, stundum unnið með öðrum og hlustað nokkuð vel á leiðsögn kennara.
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	<p>Við lok skólaárs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leitað sér upplýsinga munnlega í sínu nánasta umhverfi. Gert sér grein fyrir ólíkum miðlum til upplýsingaöflunar. Þekkt nokkrar einfaldar reglur um netnotkun. 	Leitað sér upplýsinga af öryggi í nánasta umhverfi. Nýtt mjög vel mismunandi upplýsingamiðla og þekkt vel nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.	Leitað sér upplýsinga í nánasta umhverfi. Nýtt vel mismunandi upplýsingamiðla og þekkt vel nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.	Leitað sér stundum upplýsinga í nánasta umhverfi. Nýtt mismunandi upplýsingamiðla og þekkt að einhverju marki nokkrar einfaldar reglur um netnotkun.
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	<p>Við lok skólaárs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skilið hvað felst í að meta eigin frammistöðu. Skilið hvað námsmarkmið eru. Stuðst við einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám. 	Tekið mikla ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið mjög vel námsmarkmið sín. Notað einfaldar aðferðir til að skipuleggja vel eigið nám.	Tekið ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið vel námsmarkmið sín. Notað einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám.	Tekið nokkra ábyrgð á að meta eigin frammistöðu og skilið námsmarkmið sín að einhverju leyti. Notað stundum einfaldar aðferðir til að skipuleggja eigið nám.

2.2 Íslenska

Viðmið um hæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4.bekkur
Talað mál, hlustun og áhorf	<ul style="list-style-type: none"> Beitt skýrum og áheyrilegum framburði. Sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrerbæri, endursagt efni sem hlustað hefur verið á eða lesið. Hlustað og horft með athygli á upplestur, leikið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni. Átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi. Tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi. Nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi.
Lestur og bókmenntir	<ul style="list-style-type: none"> Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr. Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess. Valið bók eða annað lesefni og lesið sér til ánægju. Valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilnings. Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi. Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum. Beitt hugtökum eins og persónu, söguþraði, umhverfi og boðskap. Beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínú. Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi. Lesið úr táknumyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, kortum og myndritum.
Ritun	<ul style="list-style-type: none"> Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega. Samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frásogn, ljóð eða skilaboð. Beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi. Nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphaf, meginmál og niðurlag Skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höfundar eða lestri lesanda. Nýtt sér fyrirmyn dir í ritun, svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis. Skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu.
Málfræði	<ul style="list-style-type: none"> Beitt töluðu máli og rituðu af nokkru öryggi og ræður yfir orðaforða og málskilning sem hæfir þroska. Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. Leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma, og fara í orðaleiki. Raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag. Greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og m.a. bent á þau í eigin texta. Gerir sér grein fyrir markmiði þess að læra íslenska málfræði. Gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða Leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu lýsingarorða og sagnorða Búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta

2.2.1 Talað mál, hlustun og áhorf

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Tjáning og framsögn*
- *Hlustun og áhorf*
- *Auka orðaforða og málskilning*
- *Frásagnir*
- *Samræður*
- *Rökræður*
- *Endursögn*
- *Fundasköp s.s bekkjarfundir*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sögur og ljóð*
- *Pals (paralestur)*
- *Lífsleikninámsefni*
- *Sögugerðarbók*
- *Skemmtanir á sal*
- *Frásagnir nemenda og umræður*
- *Ræðupúlt*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Sögur og ljóð*
- *Lesið upphátt fyrir aðra*
- *Pals (paralestur)*
- *Umræður, samræður og rökræður í kennslu*
- *Bekkjarfundir*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Hver tekur þátt eftir sinni getu og á sínum forsendum undir leiðsögn kennara.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- *leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn*
- *notast er við fjölgur tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnað þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori*
- *skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum*

2.2.2 Lestur og bókmenntir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Lestrarpjálfun*
- *Lesið daglega í skólanum fyrir kennara*
- *Lesið heima*
- *Pals (paralestur)*
- *Námstæknin gagnvirkur lestur*
- *Samlestur, býflugnalestur*
- *Lesa og hlusta á sögur, ævintýri, leikþætti og ljóð*
- *Lesa úr skýringarmyndum, leiðbeiningum og kortum*
- *Hugtakakort*
- *Orð af orði*
- *Lesbækur í náttúru- og samfélagsfræðum*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Lestrarbækur*
- *Yndislestrarbækur af bókasafni*
- *Vinnubækur*
- *Sögu- og ljóðagerðarbækur*
- *Pals*
- *Hugtakakort*
- *Gagnvirkur lestur*
- *Orð af orði*
- *Lesbækur í náttúru- og samfélagsfræðum*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Lestrarpjálfun*
- *Nemendur lesa daglega í skólanum*
- *Nemendur lesa heima*
- *Nemendur lesa fyrir hvort annað*
- *Lesið er daglega fyrir nemendur í skólanum*
- *Nemendur lesa sér til og afla sér upplýsinga í öllum námsgreinum*
- *Nemendur lesa sér til gagns og gaman*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Hver nemandi vinnur eftir sinni getu og á eigin forsendum undir leiðsögn kennara.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur táknað mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnaðar þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.2.3 Ritun

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orð og málsgreinar
- Samfelldur texti
- Stafsetning
- Verkefni í íslensku
- Bókagerð
- Sögugerð
- Ljóðagerð
- Hugtakakort
- Orð af orði
- Skrif
- Ýmis önnur skapandi verkefni t.d. tengd þemadögum o.fl.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sögugerð
- Stafsetning (æfingar)
- Ítalíuskrift

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Skriftaræfingar í skóla
- Stafsetningaræfingar í skólanum
- Vinnubækur í íslensku
- Vinnubók unnin með lesbók; gagnvirkar æfingar
- Stílabækur fyrir verkefni í heimalestri
- Hugtakakort unnin í samfélagsgreinum
- Sögugerð í skólanum
- Ljóðagerð í skólanum
- Frjáls ritun
- Verkefni unnin í Orð af orði
- Ýmis skapandi verkefni unnin í einstaklings- eða hópavinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi vinnur á sínum hraða og eftir sinni getu undir leiðsögn kennara og sérkennara ef þörf er á.
- Reynt að virkja eigin sköpun og frumkvæði nemenda.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnaðast þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.2.4 Málfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orð, samsett orð og málsgreinar
- Nafnorð, lýsingarorð (e.t. og f.t.) og sagnorð
- Andheiti og samheiti
- Stóran og lítinn staf
- Einfaldan og tvöfaldan samhljóða
- Ng og nk reglan
- Greinir nafnorða
- Y, ý algeng orð
- Rétt málnotkun

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Æfingar í stafsetningu
- Hlaupastílar/sóknarskrift
- Orð af orði
- Skinna og Lesrún 2

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námi og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Vinnubækur í íslensku unnar undir leiðsögn kennara
- Stafsetningaræfingar unnar í skólanum
- Orðaskrift með lestrarbókum unnar heima
- Unnið með íslenskt mál á fjölbreyttan hátt í ræðu og ritu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi vinnur á sínum hraða og eftir sinni getu undir leiðsögn kennara.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn

- *notast er við fjögur tákni mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori*
- *skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum*

2.3 Íslenska sem annað tungumál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum stigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda. Einnig þarf að hafa í huga reynslu nemenda, menningarlegan bakgrunn og stöðu í námi. Áföngunum er hér skipt niður í stig sem miðast við hæfni í íslensku við lok hvers stigs. Í fyrsta lagi er miðað við byrjendur, svo lengra komna og síðan lengst komna. Nemendur geta verið staddir á ýmsum stigum óháð aldri“ (Aðalnámskrá grunnskóla, 2016:107).

Líkan Beck o.fl um skiptingu orðaforða er haft við hliðsjónar við skipulag kennslu. Efsta þrepið (Tier 3) inniheldur orðaforða námsgreina og lögð er áhersla á að kennsla námsgreina hefjist eins fliðt og kostur er.

Orð á þrepi tvö (Tier 2) eru orð sem einkenna orðaforða broskaðra málnotenda og eru kennnd markvisst í samstarfi við aðra kennara í gegnum verkefni sem kallast Orðabrenna vikunnar.

Hjá nemanda sem er nýkominn til landsins þarf að byrja á að byggja upp grunnorðaforða í neðsta þrepi (Tier 1).

Kennsla grunnorðaforða nýkominna nemenda felur í sér að nemandi geti:

- Kynnt sig, sagt til nafns, aldurs, heimilis og afmælisdays
- Heilsað og kvatt.
- Þekkt litina
- Þekkt vikudagana
- Notað orð yfir fatnað og fylgihluti
- Talið upp í hundrað
- Notað a.m.k. sagnorð yfir það sem er gert í skólanum
- Sagt hvað hlutirnir í skólastofunni heita
- Sagt heiti fjölskyldumeðlima
- Nefnt helstu húsdýr, gæludýr og villt dýr
- Lýst menneskju
- Þekkt orð yfir helstu andlits- og líkamshluta
- Notað helstu veðurhugtök til að lýsa veðri
- Sagt hvaða árstíð er og þekkt mánaðarheitin.
- Notað tímahugtök eins og, í dag, á morgun, í gær, í fyrradag, áðan, á eftir, núna
- Notað hugtök tengd íþróttum og íþróttæfingum
- Notað helstu hugtök tengd mat og matarvenjum
- Notað einföld hugtök sem tengjast náttúrunni og umhverfinu
- Notað einföld hugtök sem tengjast heimilinu
- Notað hugtök sem tengjast heimabænum
- Notað hugtök tengd ævintýrum
- Þekkt nokkur algeng starfsheiti
- Þekkt algeng farartæki
- Notað staðarforsetningar ss. undir, yfir, fyrir ofan, fyrir neðan, fyrir framan, fyrir aftan
- Þekkt og notað persónufornöfnin
- Notað helstu hugtök yfir form og mynstur

Samhliða uppyggingu orðaforða fer fram þjálfun á málþáttum: Hlustun, málskilningi, málfræði, setningauppyggning, frásögn og framburði.

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda:

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál
Lestur, bókmenntir og ritun	<p>Við lok stigs fyrir <u>byrjendur</u> geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lesið og skilið texta við hæfi og leitað eftir aðstoð þar sem skilning þrýtur. • Lesið og miðlað bókmenntum á móðurmáli sínu og nýtt þá reynslu við lestur á íslenskum barnabókum. • Notað íslenskt stafróf og tengt saman staf og hljóð. • Beitt einföldum reglum um stafsetningu. • Skrifað stutta, einfalda frásögn, lýsingu eða skilaboð. • Skráð athugasemdir og niðurstöður, t.d. í samstarfshópi.
Lestur, bókmenntir og ritun:	<p>Við lok stigs fyrir <u>lengra komna</u> geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lesið einfalda texta reiprennandi sér til gagns og ánægju og tjáð sig um efni þeirra. • Lesið auðlesnar íslenskar barnabókmenntir og bókmenntir á móðurmáli sínu, túlkað þær og tjáð sig um þær. • Stafsett nokkuð rétt léttan texta og nýtt sér nokkrar meginreglur stafsetningar. • Skrifað sögu eða greinargerð á skiljanlegu máli. Tjáð hugsanir sínar og reynslu í rituðu máli og miðlað til skólafelaga. • Tekið virkan þátt í samvinnu með skólafelögum og lagt sitt lóð á vogarskálar við lausn verkefna sem krefjast umræðu, lestrar og ritunar. • Notað aðgengileg gögn sér til aðstoðar við lestur og ritun, svo sem orðabækur og rafræn hjálpargögn.
Lestur, bókmenntir og ritun	<p>Við lok stigs fyrir <u>lengst komna</u> geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valið og lesið sér til ánægju og fróðleiks margvíslegt efni á íslensku og nýtt fjölbreytt hjálpargögn sem skýra orð og orðasambönd. • Valið sér bókmenntir, á íslensku og á móðurmáli sínu sem hæfa aldri og áhuga, skilið þær, túlkað og notið. • Stafsett og gengið frá texta í samræmi við íslenskar reglur og notað orðabækur og vefefni sér til stuðnings. • Dregið saman aðalatriði eða viðeigandi upplýsingar úr texta. • Skrifað ritgerðir, skýrslur og frásagnir og átt samskipti með tölvu og valið stíl og málsmið eftir lesanda, efni og tilefni. • Nýtt sér íslenskar vefsíður til fróðleiks og ánægju.
Málfræði (Á við um öll stigin)	„Hvað málfræði áhrærir má velja viðmið úr hæfniviðmiðum um málfræði þeirra sem hafa íslensku að móðurmáli“ (Aðalnámskrá grunnskóla, 2016:107).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orðaforði
- Hlustun
- Lestur og lesskilningur
- Ritun
- Málfræði og setningauppbrygging
- Hlustun
- Frásögn og framburður

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

Orðasjóður, Kpals, Lubbi finnur málbein, Orðagull, Töldum saman, Dagbókin míni 1, 2 og 3, Super duper, Markviss málörvun, Sagnorðaspil, Fallorðaspil, Listin að lesa og skrifa – Lestrarspil, Íslenski málhljóðakasinn, Orðaforðalisti MMS, Vefir MMS, smáforrit af App Store og verkefni frá kennara.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- einstaklingskennsla
- kennsla í litlum hópum
- í kennslustofu bekkar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- námsefni við hæfi
- spil og leikir
- gagnasöfn s.s. Beyingarlýsing íslensks nútímmamáls (<http://bin.arnastofnun.is/forsida/>), Rímorðabók (<http://islenska.org/rima/>), Skrambi <http://skrambi.arnastofnun.is/> sem er leitar að villum í texta og <https://malid.is/> sem er safn nokkurra vefja þ.á.m. orðabóka.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fimm tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.4 Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	Við lok I. Stigs
Hlustun	<ul style="list-style-type: none"> skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist við með orðum eða athöfnum fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt úr heimi barna og unglings og greint frá því helsta
Lesskilningur	<ul style="list-style-type: none"> skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu lesið sér til gagns og gamans stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglings og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina
Samskipti	<ul style="list-style-type: none"> spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu tekið þátt í samskiptaleikjum og unnið samtalsæfingar
Frásögn	<ul style="list-style-type: none"> sagt frá eða lýst sjálfum sér, vinum, fjölskyldu, áhugamálum og nánasta umhverfi á einfaldan hátt endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv. flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa
Ritun	<ul style="list-style-type: none"> skrifað texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við með stuðningi frá mynd, hlut eða gátlista lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv
Menningarlæsi	<ul style="list-style-type: none"> sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til ytri umgjarðar menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðhátta og þekktra staða sýnt fram á að hann þekkir til þáttta sem einkenna barna- og ungingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir
Námshæfni	<ul style="list-style-type: none"> beitt einföldum námsaðferðum til að auðvelda námið, t.d. nýtt sér titil á texta eða myndir sem fylgja til að auðvelda skilning á inntaki beitt sjálfsmati sem tengist viðfangsefnum námsins með stuðningi kennara eftir því sem þörf krefur tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu tekið þátt í hóp- og tvenndarvinnu, hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttigarforrit og leitarvélar

2.4. I Enská

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Að þjálfa málið með leik, söng, rími og þulum á ensku
- Að byggja upp orðaforða með því að vinna með mismunandi þemu

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Speak out grunnbók
- Work out vinnubók
- Myndbönd
- Orðasjóður, Adventure Island of English Words
- Verkefni frá kennara
- Play with English – vefur á mms.is

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn
- Umræður
- Hóþavinna
- Vinnubókavinna
- Hlustun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur táknið mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnaðar þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.5 List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4.bekkur
Sviðlistir og dans	<p>SHS Sviðslistir fyrir 1.- 4. bekk - Dans</p> <ul style="list-style-type: none"> • hreyft sig frjálst og í takt við tónlist í samræmi við hreyfigetu eigin líkama • Tengt saman hreyfingu og tónlist í dansi og virt samskiptareglur. • Dansað einföld hreyfimynstur og notað þau í paradönsum, barnadönsum og einföldum þjóðönsum. • Tekið tillit til jafningja í samstarfi. • Tekið þátt í skapandi dansferli með jafningjum undir leiðsögn kennara. • Hlustað á hugmyndir þeirra og lagt fram eigin. <p>SHS Sviðslistir fyrir 1.- 4. bekk - Leiklist</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekið virkan þátt í leikrænu ferli í hópi og sýnt skólasystkinum tillitssemi. • Lært stuttan texta og flutt hann á skýran hátt fyrir áhorfendur. • Sett saman einfalda leikþætti í samstarfi við jafningja og kennara með skýru upphafi, miðju og endi. • Sett sig í spor annarra í leikrænu ferli/hlutverkaleik og tekið þátt í viðtali sem ákveðin persóna. • Notað einfalda leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína. • Beitt einföldu formi leiklistar.
Sjónlistir	<ul style="list-style-type: none"> • skapað myndverk í ýmsum tilgangi með margvislegum aðferðum • þekkt og notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum og aðferðum verkefna hverju sinni • þekkt og gert grein fyrir völdum verkum listamanna. Lýst þeim og greint á einfaldan hátt yrkisefnið og lýst þeim aðferðum sem beitt var við sköpun verksins • greint á einfaldan hátt áhrif myndmáls í nærumhverfi hans • skilið mismunandi tilgang myndlistar og hönnunar
Tónmennt	<ul style="list-style-type: none"> • Þekkt hljóðfæri og hljóðblæ í tónsköpun og hlustun • Tekið þátt í að skapa og flytja einfalt tónverk/hljóðverk og skráð það á einfaldan hátt • Greint ólíkar raddir og beitt rödd sinni sem hljóðfæri í samsöng og spuna • Greint einföld stílbrigði í tónlist (t.d. íslensk þjóðlög) • Leikið einfalda rytmá eða þrástef á slagverkshljóðfæri og önnur skólahljóðfæri • Rætt um eigin tónlist og annarra út frá smekk og upplifun
Textílmennt	<ul style="list-style-type: none"> • gengið frá eftir vinnu sína • unnið eftir einföldu ferli frá hugmynd til afurðar • lagt mat á eigin verk • notað einfaldar aðferðir greinarinnar og beitt viðeigandi áhöldum • unnið úr nokkrum gerðum textílefna

	<ul style="list-style-type: none"> • unnið eftir einföldum leiðbeiningum • tjáð hugmyndir sínar með einfaldri skissu • skreytt textílvinnu á einfaldan hátt • Leitað að einföldum upplýsingum í nokkrum miðlum
Heimilsfræði	<ul style="list-style-type: none"> • Farið eftir einföldum leiðbeiningum um hreinlæti og þrif. • Valið hollan mat og útskýrt áhrif hans á líkama og líðan. • Tjáð sig um helstu kostnaðarliði við matargerð og heimilishald almennt. • Útbúið með aðstoð einfaldar og hollar máltíðir. • Farið eftir einföldum uppskrifum og notað til þess einföld mæli- og eldhúsahöld • Nýtt ýmsa miðla til að afla upplýsinga um einfaldar uppskriftir. • Skilið einfaldar umbúðamerkingar. • Sett viðfangsefni heimilifræðinnar í einfalt samhengi við sjálfbærni. • Tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald, helstu hátíðir Íslendinga, siði sem þeim fylgja og þjóðlegan mat • Unnið einföld verkefni í hópi • Gengið frá eftir vinnu sína.
Hönnun og smíði	<ul style="list-style-type: none"> • Unnið eftir einföldu ferli frá hugmynd til afurðar. • Hagnýtt þá leikni sem hann hefur öðlast í einföldum verkefnum. • Unnið einföld verkefni í hóp. • Útskýrt á einfaldan hátt áhrif vinnu sinnar á umhverfið • Gert grein fyrir hugtakinu tækni og hvernig það tengist vinnu hans • Fjallað á einfaldan hátt um þætti sem snerta menningu í tengslum við verkefni sín • Tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt • Gengið frá eftir vinnu sína • Lagt mat á eigin verk. • valið efni út frá umhverfissjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfi • sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með • beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar. • valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt • gert grein fyrir nokkrum smíðaefnum sem unnið er með • dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar • unnið verkefni frá hugmynd að fullunnum hlut með áherslu á form og útlit • framkvæmt einfaldar samsetningar • sagt frá orkugjöfum sem nota má í smíðaverkefnum og nýtt virknipætti í smíðisgripum, s.s. vogarafl, gorma og teygjur • bent á ýmis tæknifyrirbrigði er tengjast hans daglega lífi • greint einfaldar þarfir í umhverfi sínu og rætt nokkrar lausnir

2.5.1 Sviðslistir – dans og leiklist

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Sviðsframkoma
- Tjáning
- Fá tækifæri til að sýna sköpunarhæfileika sína t.d. í formi spuna.
- Fá tækifæri til að vinna í hóp
- Cha cha cha
- Samba fr.sp.
- Rumba am. fr.sp. + stutta hliðarsporið
- Jive fr.sp. + snún.
- Æfa takt
- Ýmsir leik-tjáningardansar, tísku-línu og disco dansar í vali hvers kennara.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Búningar
- Ýmsir sviðsmunir
- Tónlist

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskynning og hópefli
- Hópavinna
- Leikir
- Spuni

Í náminu er þessi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fimm táknið mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.2 Sjónlistir - myndmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Hugmyndavinna*
- *Litafræði*
- *Formfræði*
- *For- og bakgrunnur*
- *Listasaga*
- *Endurvinnsla*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Endurnýtanlegur efniviður*
- *Mismunandi tegundir lita*
- *Mismunandi tegundir af málningu*
- *Mismunandi tegundir af þappír, þappa o.m.fl*
- *Ýmiskonar áhöld*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Innlögn og kynning*
- *Sýnikennsla*
- *Jafningjafræðsla*
- *Uppgötvunarnám*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Sýnikennsla*
- *Jafningjafræðsla*
- *Samvinna*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- *leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn*
- *notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori*
- *skriflegar umsagnir fylgja með fórum eftir þörfum*

2.5.3 Tónmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Syngja hreint með skýrum framburði texta og læra ákveðna texta utanbókar
- Þekkja og geta búið til mismunandi hrynmynstur
- Taka þátt í að skapa einfalt tónverk/hljóðverk
- Geta leikið einfalda rytma eða þrástef á slagverkshljóðfæri og önnur skólahljóðfæri
- Tónlistarhugtök og tákn, veikt og sterkt, bjart og dimmt, háa og djúpa tóna
- Þekkja og geta greint á milli algengustu hljóðfæra eftir heyrn, sjón og nafni.
- Geta rætt um eigin tónlist og annarra út frá smekk og upplifun.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Það var lagið- Hugmyndaefni fyrir tónmennt
- Sönglagabækur
- Tónlistarsögur og ævintýri
- Ýmis verkefni sem kennari hefur útbúið

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópkennsla: söngur, hreyfing í takt við tónlist, leikir, myndskreytt og dansað eftir tónlist
- Hópkennsla: leikið á ásláttarhljóðfæri púls og hryn. Samhæfing og samvinna þjálfuð og að fara eftir fyrirmælum
- Hópkennsla: Hlustun. Ýmis tónlist kynnt með hlustun á tónlistarsögur og ævintýri og verkefni unnin sem tengjast sögnum með einhverjum hætti.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Verkefni í formi leikja og sjónrænnar eða verklegrar framkvæmdar í stað skriflegra verkefna.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fimm tákn við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.5.4 Textílmennt

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Að nemendur:

- læri góða umgengni og frágang í textílstofunni
- þjálfi í finhreyfingum og samhæfingu huga og handa
- kynnist endurnýtingu textilefna.
- læri nokkrar gerðir af útsaumssporum.
- þjálfi vinnuferilinn frá hugmynd til afurðar
- kynnist saumavélinni og vinni einfalt verkefni.
- kynnist þróuni og þróuni einfalt stykki.
- vinna eftir einföldum leiðbeiningum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Sýnishorn af verkefnum
- Kennsluleiðbeiningar frá kennara
- Veraldarvefurinn
- Myndir og bækur fyrir hugmyndavinna
- Helstu efni og verkfæri í textílstofu
- Kennslubók Á þróúnunum

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning
- Sýnikennsla
- Umræður

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá skýrari fyrirmæli og léttari verkefni.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fimm tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.5.5 Heimilisfræði

Tímafjöldi: 6 kennslustundir á viku í 5 vikur

i. Viðfangsefnin í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Undirstaða í verklegri kennslu í heimilisfræði
- Læra um nauðsyn hreinlætis við matargerð og umgengni matvæla
- Þrif og umgengni í kennslueldhúsinu
- Fjölbreytni og hollusta grænmetis og ávaxta
- Fæðuhringurinn og áhrif mataræðis á heilsu og líðan
- Helstu kostnaðarliðir í matargerð og hvernig forðast má matarsóun
- Þjálfun í að baka brauð og sætmeti og að matreiða einfaldar máltíðir
- Þjálfun í að fara eftir einföldum uppskriftum
- Umbúðarmerkingar, umhverfisemrki og tilgangur þeirra
- Fræðsla um aðgengi að uppskriftum
- Sorþlokkun og endurvinnsla

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Heimilisfræðistofa
- Ýmis matvara
- Kennslubókin Heimilisfræði 4
- Ljósrit frá kennara
- Veggspjöld og skýringarmyndir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Útskýring á þeim uppskriftum sem notaðar eru eða því verkefni sem á að vinna.
- Sýnikennsla í meðferð hráefna
- Verkefni unnin – verkleg eða bókleg
- Þrif og frágangur
- Borðhald eða matvöru þakkað til að taka með heim
- Umræður

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.

- Nemendur fá ítarlegar útskýringar, sýnikennslu og leiðsögn frá kennara í byrjun verks og meðan á verkinu stendur
- Nemendur fá leiðbeiningar sem henta þannig að þeir geti unnið út frá hæfni og getu
- Nemendur vinna verkefni ýmist einir eða í hóp og fá viðeigandi stuðning frá bæði kennara og samnemendum

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- *Leiðsagnarmat.*
- *Símat.*
- *Lokamat*

2.5.6 Hönnun og smíði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Vírvirki með kúlum
- Ávöxtur
- Naglamynd
- Myndarammar
- Tré mylla
- Frjáls verkefni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Krossviður
- MDF
- Útsögunarsög
- Naglar
- Hamar
- Vír
- Perlur
- Sandpappír (fínn og grófur)
- Tréltir
- Málning
- Bæs
- Penslar
- límbyssa
- lím

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námsgreinin er kennd í smiðjum, 6 tímar á viku í 6 vikna lotum
- Kennt er í smiðastofu
- Helstu kennsluaðferðir eru sýnikennsla og einstaklingskennsla

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá skýrari fyrirmæli og léttari verkefni
- Nemendu aðstoðaðir við vinnu – sýnikennsla maður á mann

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturninn

- *notast er við fimm tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, á góðri leið, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori*
- *skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum*

2.6 Náttúrugreinar

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemenda í lok árgangs:

Náttúrugreinar - Verklag

Námsþáttur	4. bekkur
Geta til aðgerða	<ul style="list-style-type: none"> sýnt virkni og látið sig varða nánasta umhverfi og lífsskilyrði lífvera í því útskýrt hvernig tækni hefur áhrif á lífsgæði íbúa og umhverfi þeirra tekið frumkvæði við öflun upplýsinga til að skoða tiltekið málefni frá ýmsum sjónarhornum greint á milli ólíkra sjónarmiða sem varða málefni daglegs lífs
Nýsköpun og hagnýting þekkingar	<ul style="list-style-type: none"> bent á störf sem krefjast sérþekkingar komið auga á þarfir og vandamál í umhverfi sínu unnið eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í daglegu umhverfi fólks, fundið lausn, hannað afurð
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	<ul style="list-style-type: none"> í máli og myndum miðla hugmyndum sem tengjast náttúruvísindum gert sér grein fyrir hvernig maðurinn er hluti af náttúrunni og lífsafkoma hans byggist á samspilinu við hana notað einföld hugtök úr náttúruvísindum í textaskrifum útskýrt hvernig tækni nýtist í daglegu lífi þeirra
Vinnubrögð og færni	<ul style="list-style-type: none"> sagt frá og framkvæmt með hversdagslegum hlutum einfaldar athuganir úti og inni hlustað á og rætt hugmyndir annarra. tekið þátt í vali á náttúrufræðilegum verkefnum og kynningu á niðurstöðum aflað sér upplýsinga er varða náttúruna skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum, eigin orðum og sagt frá þeim notað ólíkar heimildir við öflun upplýsinga útskýrt valda atburði og hugmyndir á fjölbreyttan hátt
Ábyrgð á umhverfinu	<ul style="list-style-type: none"> tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, sýnt félögum og náttúru aluð nýtt reynslu og hæfni í námi og daglegu lífi, einn og með öðrum rætt eigin lífssýn og gildi, gert sér grein fyrir samspili náttúru og manns skoðað og skráð dæmi um áhrif af gjörðum mansins á náttúru og manngert umhverfi í heimabyggð tekið þátt í að skoða, greina og bæta eigið umhverfi og náttúru

Náttúrugreinar - Viðfangsefni

Námsþáttur	4. bekkur
Að búa á jörðinni	<ul style="list-style-type: none"> tekið þátt í og sagt frá einföldum athugunum á jarðvegi, veðrun og rofi lýst landnotkun í heimabyggð fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð lýst breytingum á náttúru Íslands eftir árstíðum og áhrifum þeirra á lífsskilyrði fólks notað gervihnatta- og loftmyndir af yfirborði jarðar til að lýsa heimabyggð.
Lífsskilyrði manna	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, holrrar fæðu og svefn bent á skaðleg efni og hvernig ýmsir sjúkdómar og sýklar eru smitandi útskýrt á einfaldan hátt hvernig barn verður til og þekkir einkastaði líkamans

	<ul style="list-style-type: none"> • rætt fjölbreytni í nýtingu vatns á heimilum og í umhverfinu • lýst skynjun sinni og upplifun af breytingum á hljóði, ljósi og hitastigi og áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann og tengt hitastig við daglegt líf
Náttúra Íslands	<ul style="list-style-type: none"> • sagt frá eigin upplifun á náttúrunni og skoðun á lífveru í náttúrulegu umhverfi • útskýrt einkenni lifandi vera, skýrt með dæmum lífsskilyrði lífvera og tengsl við umhverfi • lýst algengustu lífverum í nánasta umhverfi sínu • útskýrt fæðukeðjur og rakið fæðu til frumframleiðenda • greint á milli algengustu orkugjafa á Íslandi
Heilbrigði umhverfisins	<ul style="list-style-type: none"> • fjallað um samspil manns og náttúru • flokkað úrgang • rætt krafta sem koma við sögu í daglegu lífi manna • gert grein fyrir þjónustu, sem náttúrulegir ferlar veita
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélagini	<ul style="list-style-type: none"> • gert grein fyrir hvernig holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhavingsins og mikilvægi við geymsluaðferðir • rætt hvernig uppfindingar hafa gert líf fólks auðveldara eða erfiðara, á heimilum og í ólíkum atvinnugreinum • flokkað gerviefni og náttúruleg efni eftir tilurð þeirra • lýst eiginleikum hljóðs og ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og lita • sagt frá þróun algengra rafmagnstækja og áhrifum segla

2.6. I Náttúrufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tæknin fyrir og nú, skoðað hvernig tæknin hefur breyst og haft áhrif á líf manna.
- Náttúran allan ársins hring, árstíðirnar. Skoðað hvernig lífríkið breytist eftir árstíðum og sýnt samhengi jafnt lífrænna sem lífvana þátta í náttúrunni.
- Könum kortin, nemendur leysa verkefni sem reyna meðal annars á skilning á áttum, hnitum, mælingum, kortalestur og lestur á myndritum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Komdu og skoðaðu tæknina
- Könum kortin 2
- Náttúran allan ársins hring
- Halló heimur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þemavinna, samþætting með íslensku og stærðfræði
- Beinar innlagnir; spurnaraðferð, umræður, hugaflug með leiðsögn
- Sýnikennsla
- Tilraunir
- Sköpun; myndræn tjáning
- Vettvangsferðir
- Paravinna og hópvinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Samvinna í litlum hópum
- Færnimiðuð verkefni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur táknið mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnaðar þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.7 Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4. bekkur
Reynsluheimur	<ul style="list-style-type: none"> • borið kennsl á gildi, svo sem virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, umhyggju og sáttfýsi • lýst samhengi orða, athafna og afleiðinga • rætt um samfélagið og notað valin hugtök í því samhengi • gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni • sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar • bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum • sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátiðum og siðum kristni og annarra trúarbragða, einkum í nærsamfélagini • áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélagi manna • bent á dæmi um lýðræðislega þætti í nærsamfélagini • áttað sig á gildi samhjálpar í samfélagini • áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi • varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu. • nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar • sagt frá dæmum, um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir • sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélagini • sagt frá gerð og mótuð íslensks samfélags fyrr og nú • áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra • komið auga á dæmi um áhrif Bíblíunnar á samfélagið • bent á tengsl valinna þátta í samfélagi, náttúru, trú og lífsviðhorfi, einkum í nærsamfélagini • aflað sér og nýtt vitneskju um samfélagsmálefni í námsgögnum og miðlum • gert sér grein fyrir nokkrum einkennum þess að náttúrufar breytist vegna ytri áhrifa • bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi • velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika • komið auga á nokkra þætti sem hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag samfélaga • áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum • velt fyrir sér nærtækum spurningum sem tengjast trú, lífsviðhorfi og breytni • áttað sig á muninum á völdum þáttum trúar- og lífsviðhorfa • nefnt dæmi um trúarlegar vísanir í listum og bókmenntum • lýst kostnaði vegna eigin neyslu og átti sig á ýmsum tilboðum sem hvetja til útgjalda og neyslu
Hugarheimur	<ul style="list-style-type: none"> • bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig • gert sér grein fyrir hvar styrkur hans liggr • bent á fyrirmyn dir sem hafa áhrif á hann • áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði • gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans • gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna • sett sig í spor annarra jafnaldra • bent á dæmi um hefðbundin kynhlutverk og breytingar á þeim • sett sér markmið og gert áætlanir við úrlausn afmarkaðra verkefna

Félagsheimur

- tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahópi,
- rætt um réttindi sín og skyldur í nærsamfélagini og sýnt ábyrgð í samskiptum við aðra og þekki til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna
- áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum
- sýnt tilitssemi og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra
- áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna
- sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur
- sýnt tillitssemi og umhyggju í leik og starfi
- rætt um valin samfélagsleg og siðferðileg málefni
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti
- áttað sig á að fólk býr við ólík fjölskylduform, hefur ólíkan bakgrunn og ber virðingu fyrir mismunandi lífsviðhorfum og lífháttum
- hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir

2.7.1 Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur kynnast helstu trúarbrögðum heims; búddatrú, hindúatrú, kristni, islam og gyðingdómi.
- Í námsefninu kynnast nemendur því að börn og fullorðnir geta umgengist, verið vinir og samt haft ólíka siði, venjur og trú.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Trúarbrögðin okkar
-

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Bókin lesin
- Umræður
- Einstaklingsvinna
- Hópverkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Verkefni eru sniðin eftir þörfum hvers og eins.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfnaðar þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.6.2 Jafnrétti og lífsleikni

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- SMT
- Bekkjarfundir
- Skólareglur og bekkjarreglur
- Samvinna
- Vinátta
- þrauseigja
- Að efla tilfinningaþroska og samskiptahæfni nemenda

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- SMT
- Efni frá kennara
- Spor 4
- Taka þátt í samveru á sal
- Milan hæfniviðmið mílunnar eru úr fleiri námsgreinum en samfélagsfræði

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Klípusögur
- Umræður
- Bekkjarfundir
- Einstaklings- og hópverkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Verkefni eru sniðin eftir þörfum hvers og eins

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.7.3 Landafræði, saga, og sam-/þjóðfélagsfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Verkefni sem reyna á skilning á áttum, hnitudum, mælingum, kortalestur og lestur á myndritum.
- Valdir þættir úr mannkynssögunni allt frá upphafi sögunnar til okkar daga.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Könum kortin 2
- Komdu og skoðaðu sögu mannkyns
- Komdu og skoðaðu tæknina

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þemavinna, sampætting með íslensku og stærðfræði
- Beinar innlagnir; spurnaraðferð, umræður, hugaflug með leiðsögn
- Sköpun; myndræn tjáning
- Paravinna og hóþvinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Verkefni eru sniðin eftir þörfum hvers og eins.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur tákni við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfust þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

2.8 Skólaíþróttir

Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4. bekkur
Líkamsvitund, leikni og afkastageta	<ul style="list-style-type: none"> sýnt einfaldar hreyfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu gert æfingar sem reyna á þol gert hreyfingar sem reyna á stöðujafnvægi og hreyfijafnvægi sýnt nokkra boltafærni og tekið þátt í nokkrum mismunandi boltaleikjum tekið þátt í stöðluðum prófum kafað, velt sér af kvið á bak og öfugt og tekið þátt í leikjum í vatni. Synt sporðtök, bringusund, skólabaksund, baksund og skriðsund með eða án hjálpartækja stuttar vegalengdir
Félagslegir þættir	<ul style="list-style-type: none"> skilið skipulagshugtök í skólaíþróttum og farið eftir leikreglum gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans unnið með þær tilfinningar sem fylgja því að vinna og tapa í leikjum
Heilsa og efling þekkingar	<ul style="list-style-type: none"> tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu þekkt heiti helstu líkamshluta, magn- og afstöðuhugtaka og hreyfinga gert einfaldar mælingar og talningar í leikjum skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun tekið þátt í útvist og búið sig til útiveru með tilliti til veðurs. Ratað um skólahverfi sitt og þekkt göngu- og hjólaleiðir nærumhverfis útskýrt líkamlegan mun á kynjum sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim
Öryggis- og skipulagsreglur	<ul style="list-style-type: none"> farið eftir öryggis-, skipulags og umgengnis reglum sundstaða og íþróttahúsa og brugðist við óhöppum

2.8. I Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- **Grunnþættir líkams- og hreyfiproska**
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- **Rytmiskar leikfimiæfingar**
 - með bolta, hringi, sippubönd, bönd, keilur
 - án smááhaldar
- **Áhaldafimleikar**
 - Hindranahlaup, gólfæfingar, stökk, sveiflur, klifur, róla sér, svifa um gangandi
- **Leikir**
 - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, samvinnuleikir, hugmyndaleikir, ratleikir
- **Frjálsíþróttir**
 - Hlaup, stökk, köst
- **Dans**
 - dansleikir
- **Sértækir námsþættir**
 - Gönguferðir, berjamó, íþróttadagur, norrænaskólahlaupið.

ii. Námsgögn og kennsluefní

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í íþróttasal**
 - **Minni áhöld:** Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - **Stærri áhöld:** Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppiður, blak uppiður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- **Áhöld í skóla og á skólalóð**
 - **Minni áhöld:** Fót- körfu og skotboltar, snú- snú bönd, sippubönd.
 - **Stærri áhöld:** Klifurkastali, rólur, mark, körfuboltaspjöld.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- leið 1: **Kennsla í íþróttahúsi**
 - **Íþróttasalur - Ásvellir**
- leið 2: **Kennsla utanhúss**
 - **Skólalóð**
 - **Uti aðstaða Ásvellir**
- leið 3: **Kennsla heima**
 - **Unnið er með skipulag þjálfunar (hreyfingar) í ákveðinn tíma**
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár

▪ Við lok kennsluárs

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

• **Kennsluaðferðir**

- Sýnikensla, vettvangsferðir, endurtekningaráefingar, námsleikir, verkstæðiskennsla (stöðvaþjálfun), áfangaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, leitaraðferðir, kannanir, hópvinnubrögð, frásögn og sagnalist, sjónsköpun, hugarflug, leikræn tjáning, sviðsetning, söguaðferð

• **Kennsluaðferðir og leiðir**

- ipad og tengd tækni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Hreyfing og afkastageta
Stöðumat á líkamlegri færni
- Hegðun og atferli
 - Símatseyðublöð
 - Virkni
 - Fyrimæli og reglur
 - Áhugi og Viðhorf

b. Námshæfni:

- Útfærsla í höndum íþrótt og sundkennara skólans

6.8.2 Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- **Leikir**
 - Að nemandi þjálfist í boltaleikjum, hlaupa- og viðbragðsleikjum, kafleikjum og fjölbreyttum samvinnuleikjum.
- **Bringusund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samsþili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt 25 m bringusund.
- **Skólabaksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samsþili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt 15 m skólabaksund.
- **Skriðsund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samsþili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt 12 m skriðsund með eða án hjálpartækja.
- **Baksund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samsþili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt 12 m baksund með eða án hjálpartækja.
- **Flugsund**
 - Að nemandi hafi náð valdi á samsþili grunnhreyfinga.
 - Að nemandi geti synt flugsundsþotatök með eða án hjálpartækja.
- **Stunga**
 - Að nemandi geti stungið sér úr krofstöðu af bakka eða stiga.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **áhöld í sundlaug**
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- **Kennsla fer fram í**
 - Ásvallalaug
 - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluárs
- **Heimanám (foreldrar)**
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- **Kennsluaðferðir**
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabraudur, hóþvinna, samvinna, sköpun

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Tækni og afkasta geta
 - 4.sundstig
- Hegðun og atferli
 - Símatseyðublöð
 - Virkni: nemandi tekur virkan þátt í tínum
 - Fyrirmæli og reglur: Nemandi hlýðir fyrirmælum og fer eftir reglum
 - Áhugi og Viðhorf: Nemandi sýnir kennslu áhuga og jákvætt viðhorf
- Námshæfni:
 - Útfærsla í höndum íþrótt og sundkennara skólans

2.9 Stærðfræði

Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4.bekkur
Að geta spurt og svarað með stærðfærði	<ul style="list-style-type: none"> Tekið þátt í samræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði. Leyst stærðfræðiþrautir sem gefa tækifæri til að beita innsæi, notað áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir. Sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi. Rökraett af innsæi um stærðfræðiverkefni sem tengjast eigin reynsluheimi, rökstutt niðurstöður sínar, val á lausnaleiðum og fylgt röksemdafærslu annarra.
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar	<ul style="list-style-type: none"> Túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál. Tekið þátt í samræðum um stærðfræðileg verkefni. Notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikna og tölvur, til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum. Notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra.
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	<ul style="list-style-type: none"> Kannað og rannsakað með því að setja fram tilgátur og gera tilraunir með áþreifanlegum gögnum. Lesið og rætt um einfaldar upplýsingar, þar sem stærðfræðihugtök eru notuð. Notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og gerir sér grein fyrir verðgildi peninga. Undirbúið og flutt stuttar kynningar á eigin vinnu með stærðfræði. Borið skynbragð á hvaða möguleikar og takmörk stærðfræðinnar eru til að lýsa veruleikanum.
Tölur og reikningur	<ul style="list-style-type: none"> Notað tugakerfisrithátt. Leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum. Gefið dæmi um og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð í daglegu lífi. Tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir sem byggja á eigin skilningi við að reikna samlagningar-, fráráttar-, margföldunar- og deilingardæmi
Algebra	<ul style="list-style-type: none"> Kannað, búið til og tjáð sig um reglur í talnamynstrum og öðrum mynstrum á fjölbreyttan hátt og spáð fyrir um framhald mynsturs, t.d. með því að nota líkön og hluti. Fundið lausnir á jöfnum með óformlegum aðferðum og rökstutt lausnir sínar, t.d. með því að nota áþreifanlega hluti. Notað táknmál stærðfræðinnar til að meta sanngildi og tjá vensl eins og jöfnuð og röð.
Rúmfraði og mælingar	<ul style="list-style-type: none"> Notað hugtök úr rúmfraði, s.s. um form, stærðir og staðsetningu til að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu. Gert óformlegar rannsóknir á tví- og þrívíðum formum, teiknað skýringamyndir af þeim og hlutum í umhverfi sínu. Unnið með mælikvarða og lögun. Rannsakað og gert tilraunir með rúmfraði á einfaldan hátt með því að nota tölvur og hlutbundin gögn. Borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og túlkað niðurstöður sínar. Áætlað og mælt ólíka mælieiginleika, s.s. lengd, flöt, rými, þyngd, tíma og hitastig með óstöðluðum og stöðluðum mælitækjum og notað viðeigandi mælikvarða. Speglad og hliðrað flatarmýndum við rannsóknir á mynstrum sem þekja flötinn.

Tölfræði og líkindi

- safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið
- talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit
- tekið þátt í umræðum um gagnasöfnun og myndrit, bæði eigin og annarra
- tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er tilviljunum háð
- gert einfaldar tilraunir með líkur og boríð skynbragð á áhrif þeirra í spilum

2.9.1 Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Hnitakerfið

- *Tölur stærri en 1000 og minni en 0*
- *Samlagning og frádráttur*
- *Tíminn og klukkan*
- *Margföldun og deiling*
- *Samhverfa og mynstur*
- *Mælingar og tugabrot*
- *Almenn brot*
- *Reikningur*
- *Tölfræði*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Sproti 4a og 4b, nemendabækur og æfingahæfti, Viltu reyna, Við stefnum á deilingu og Við stefnum á margföldun.*
- *Ýmis mælitæki, málbönd, tenigar, rökkubbar, sentikubbar, speglar, einfestukubbar, Hundraðskubbar (Base ten)*
- *Numicon kubbar*
- *Ýmis hlutir úr daglegu lífi og náttúrunni*
- *Vasareiknar, lpad forrit, dagatal o.fl.*
- *Ýmis „hands on“ verkefni frá kennara*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Hóþainnlög*
- *Einstaklingskennsla*
- *Sjálfstæð vinna*
- *Hóþavinna*
- *Stöðvavinna*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Könnunarverkefni*
- *Lausnaleit*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- *leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn*

- *notast er við fjögur tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori*
- *skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum*

2.10 Upplýsinga- og tæknimennt

Viðmið um námshæfni

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs:

Námsþáttur	4. bekkur
Vinnulag og vinnubrögð	<ul style="list-style-type: none"> nýtt upplýsingaver sér til gagns og ánægju, s.s. til lesturs, hlustunar og leitarnáms nýtt rafrænt námsefni á einföldu formi til stuðnings við vinnutækni og vinnulag sýnt frumkvæði og tekið þátt í samvinnuverkefnum undir leiðsögn gert sér grein fyrir ólíkum aðferðum við notkun á ýmsum tæknibúnaði beitt undirstöðuatriðum í fingrasetningum
Upplýsingaöflun og úrvinnsla	<ul style="list-style-type: none"> nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni nýtt upplýsingatækni og forrit við uppbyggingu einfaldra verkefna unnið með heimildir leitað upplýsinga og nýtt við verkefnavinnu nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á einföldum tölulegum gögnum
Tækni og búnaður	<ul style="list-style-type: none"> notað einfaldan hugbúnað/ forrit við myndvinnslu nýtt hugbúnað við einfalda vefsíðu notað hugbúnað/forrit við einföld ritunarverkefni og framsetningu tölulegra gagna.
Sköpun og miðlun	<ul style="list-style-type: none"> notað hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á einfaldan hátt lýst á einfaldan hátt eigið upplýsinga- og miðlalæsi
Siðferði og öryggismál	<ul style="list-style-type: none"> sýnt ábyrgð í meðferð upplýsinga farið eftir einföldum reglum um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um siðferðislegt gildi þeirra

2.10.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Læra að sækja sér bækur á bókasafn
- Geta nýtt sér tölvur/veraldarvef Finn til upplýsingaöflunar
- Geta nýtt sér bækur til upplýsingaöflunar

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Bækur af söfnum
- Vefheimildir
- Námsbækur
- Meira sýslað á skólasafni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Skólastofu
 - Heimildaöflun
 - Yndislestur
- Skólabókasafn
 - Heimildaöflun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hljóðbækur
- Spjaldtölvur
- Bækur og texti við hæfi

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögor tákna við mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfast þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori
- skriflegar umsagnir fylgja með fögum eftir þörfum

2.10.2 Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni

Lýsing á námi og kennslu námsgreinar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- ritvinnsluforrit
- myndvinnsluforrit
- smáforrit
- forritun
- heimildarvinna
- fingrasetning

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Tölvur
- Spjaldtölvur
- Kennsluforrit
- Vefir
- Smáforrit
- Ritvinnsluforrit
- Myndvinnsluforrit

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla
- Innlögn
- Æfingar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sjálfsnám
- Uppgvötvunarnám

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru:

- leiðsagnarmat, námsframvinda birt á Mentor jafnt og þétt yfir veturinn
- notast er við fjögur táknið mat á hæfni: Hæfni ekki náð, þarfust þjálfunar, hæfni náð og framúrskarandi, birtist á vitnisburðarblaði að vori

